

Natuurtoets

Gemeentekantoor Doorn Gemeente Utrechtse Heuvelrug

Natuurtoets

Gemeentekantoor Doorn Gemeente Utrechtse Heuvelrug

DEFINITIEF
15 juni 2010

Opdrachtgever: Gemeente Utrechtse Heuvelrug
Projectleider gemeente: dhr. J. Werkman
Projectleider Eco Consult: dhr. J. Hekman
Samenstelling: Eco Consult i.s.m. Buiting Advies

Colofon

Dit rapport is in opdracht van gemeente Utrechtse Heuvelrug samengesteld door:

Eco Consult - Groen, Milieu & Management i.s.m. Buiting Advies

Breukinklaan 52, 6951 NB Dieren

telefoon: 0313 - 42 00 66

fax: 0313 - 4962 25

e-mail: info@ecoconsult-gmm.nl

website: www.ecoconsult-gmm.nl

Foto's: Buiting Advies

Datum 15 juni 2010

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van de samenstellers en in overleg met de opdrachtgever.

Deze uitgave is met grote zorgvuldigheid samengesteld. Noch de auteurs, noch de opdrachtgever stellen zich aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van onjuistheden en/of onvolkomenheden ten gevolge van het gebruik van deze uitgave.

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE		5
1	INLEIDING	6
1.1	Leeswijzer	6
1.2	Aanleiding	6
1.3	Ligging en beschrijving plangebied	6
2	NADER ONDERZOEK	8
2.1	Flora	8
2.2	Zoogdieren	9
2.3	Reptielen	9
3	INVENTARISATIEMETHODEN EN RESULTATEN	11
3.1	Flora	11
3.2	Zoogdieren	11
3.3	Vleermuizen	12
3.4	Reptielen	15
4	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	16
4.1	Vleermuizen	16
4.2	Vogels	17
4.3	Overige	18
BIJLAGE 1: VLEERMUISVRIENDELIJKE CONSTRUCTIES		19

1 INLEIDING

1.1 Leeswijzer

In dit rapport worden de resultaten beschreven van een quick scan natuur voor de planlocatie van het nieuwe gemeentekantoor te Doorn. In hoofdstuk 1 wordt de aanleiding voor deze quick scan toegelicht evenals de ligging en een beschrijving van het plangebied. In hoofdstuk 2 valt te lezen wat er precies is onderzocht en hoe het onderzoek heeft plaatsgevonden. In hoofdstuk 3 staan de resultaten van het onderzoek. Ten slotte worden in hoofdstuk 4 de conclusies weergegeven en worden aanbevelingen gedaan.

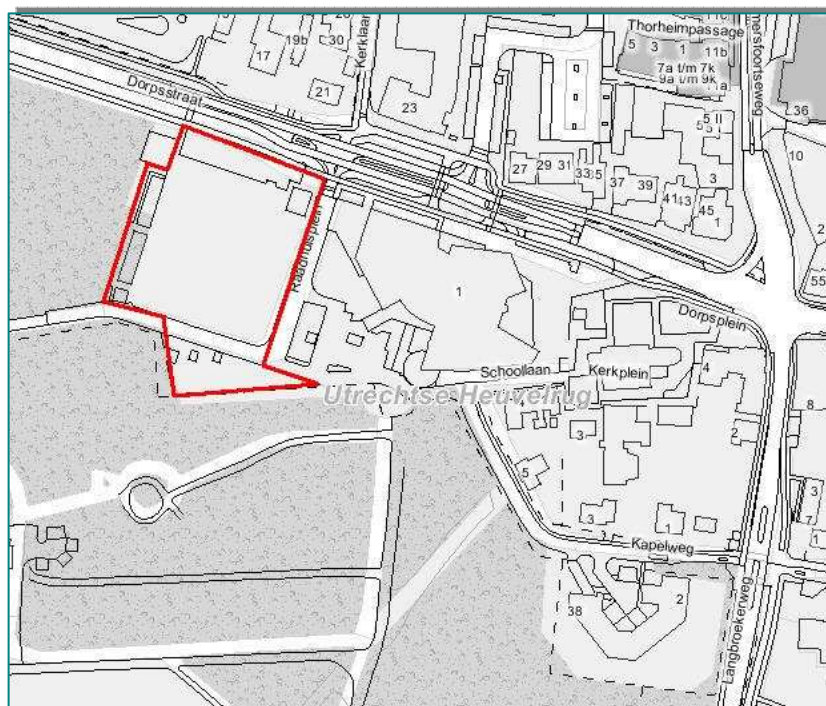
1.2 Aanleiding

De gemeente Utrechtse Heuvelrug is voornemens een nieuw gemeentekantoor te realiseren in de plaats Doorn. Dit moet plaatsvinden op de locatie waar eerder het gemeentehuis stond en wat nu braak ligt. Als onderdeel van de planvorming dient een natuurtoetsing plaats te vinden. Dit rapport is het resultaat van een quick scan natuur. De quick scan natuur kan worden opgevat als een eerste stap van de natuurtoetsing. Tijdens deze quick scan is onderzocht welk vigerend beleid en wetgeving van toepassing is op de planlocatie en wat eventuele vervolgstappen moeten zijn.

1.3 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied voor het nieuwe gemeentekantoor van de gemeente Utrechtse Heuvelrug ligt in het centrum van de plaats Doorn, op de plaats waar voorheen het gemeentehuis was gevestigd. Zie kaart 1 voor de planlocatie.

Tijdens de quick scan is de planlocatie onderzocht evenals de aan het plangebied grenzende bosranden in het zuiden en westen. Hiervoor is als “bosrand” een zone aangehouden van ruim 50 meter.

Kaart 1: planlocatie gemeentekantoor Doorn

2 NADER ONDERZOEK

In december 2009 is een quick scan uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde flora en fauna op en in de nabijheid van de planlocatie. Hiervoor zijn relevante actuele schriftelijke en internetbronnen geraadpleegd, zoals de inventarisatieatlassen, waarneming.nl, natuurloket en sites van de PGO's¹.

Daarnaast is veldbezoek uitgevoerd waarbij is gelet op het voorkomen van beschermde planten en dieren of sporen die daar op wijzen. Verder is gelet op de aanwezigheid van geschikt habitat voor beschermde soorten. In de quick scan zijn aanbevelingen gedaan voor nader onderzoek van beschermde groepen en of soorten die in het plangebied zouden kunnen voorkomen en op basis van de quick scan niet zijn uit te sluiten.

Daarnaast is het voorkomen van nog enkele beschermde groepen/soorten in de bosranden grenzend aan het plangebied onderzocht. Er is geen uitgebreide inventarisatie gedaan naar het voorkomen van soorten die op tabel 1 van de Flora- en faunawet staan, omdat voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting hiervoor een algemene vrijstelling geldt. Indien hiervan echter waarnemingen van zijn gedaan is dit wel vermeld.

Op de volgende soorten en soortgroepen zijn in dit nader onderzoek geïnventariseerd (met daarachter de aanleiding):

- ▲ Flora
- ▲ Zoogdieren
- ▲ Reptielen

2.1 Flora

Doordat de quick scan met veldonderzoek in december is uitgevoerd en het voorkomen van beschermde planten niet geheel uitgesloten kon worden door bronnenonderzoek, diende aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden.

¹ PGO's zijn landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's), samenwerkend in de koepelorganisatie Vereniging Onderzoek Flora en Fauna (VOFF). De twaalf PGO's hebben elk een groep planten of dieren waarvoor ze de waarnemingen in ons land verzamelen en beheren. Voorbeelden zijn de Vlinderstichting en de Zoogdiervereeniging

2.2 Zoogdieren

In de groep zoogdieren zijn de das, de eekhoorn, de boommarter en de vleermuizen nader onderzocht.

Das

Op een enkele plek in de bosrand rondom de planlocatie is tijdens het veldbezoek van de quick scan beginnende holvorming geconstateerd van wat grotere omvang en zijn ook kleine lege (mest)putjes aangetroffen. Er kon niet helemaal worden uitgesloten dat het om das zou gaan, al werd dit niet vermoed.

Eekhoorn

In één boom op de rand van het plangebied was tijdens de quick scan een nest/takkenbos aangetroffen dat mogelijk van eekhoorn was, al werd dit niet vermoed.

Boommarter

In de omgeving van Doorn komen Boommarters voor. Middels de quick scan kon het voorkomen hiervan in de bosranden rondom de planlocatie niet geheel worden uitgesloten. De planlocatie zelf is als leefgebied niet geschikt.

Vleermuizen

Tijdens de quick scan is vastgesteld dat de omgeving en randen van het plangebied zeer geschikt zijn voor gebruik door vleermuizen. Uit diverse bronnen, nl. Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens, et al 1997) en Natuurloket bleek dat er 9 resp. 7 vleermuizen zouden voorkomen in het kilometerhok waarin het plangebied is gelegen, waarmee dit een zeer vleermuissoortenrijk kilometerhok is. Uit het quick scan-veldbezoek blijkt dat er op enkele tientallen meters ten westen van het plangebied een ijskelder aanwezig is waarop borden vermelden dat deze in gebruik is als vleermuiskelder. Alle vleermuizen zijn beschermd via de habitatrichtlijn, bijlage IV. Dat geldt ook voor hun leefgebied. Om deze reden is uitgebreid nader onderzoek gedaan naar het gebruik van het plangebied en de daar omheen liggende bosranden door vleermuizen.

2.3 Reptielen

Het hier om de levendbarende hagedis, de hazelworm, en de ringslang.

Levendbarende hagedis

Doordat tijdens de quick scan de aanwezigheid van de levendbarende hagedis in de bosranden rondom de planlocatie niet geheel kon worden uitgesloten, is hier nader onderzoek naar verricht. De planlocatie zelf is geen geschikt leefgebied.

Hazelworm

Doordat tijdens de quick scan de aanwezigheid van de hazelworm in de bosranden rondom de planlocatie niet geheel kon worden uitgesloten, is hier nader onderzoek naar verricht. De planlocatie zelf is geen geschikt leefgebied.

Ringslang

Doordat tijdens de quick scan aanwezigheid van ringslang in de bosranden rondom de planlocatie niet geheel kon worden uitgesloten, is hier nader onderzoek naar verricht. Ringslangen zijn afhankelijk van water en zullen zich zoveel mogelijk ophouden in of in de nabije omgeving van water. Op enkele honderden meters van de planlocatie op landgoed Huize Doorn zijn grote vijvers aanwezig. Ringslangen kunnen echter ver van het water worden aangetroffen. De bosranden zullen in ieder geval niet tot het kerngebied behoren. De planlocatie zelf is geen geschikt leefgebied.

Het voorkomen van andere beschermde soorten (zwaarder dan tabel 1 Flora-faunawet, waarvoor algehele vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) kwam uit de quick scan als dusdanig onaannemelijk naar voren, dat nader onderzoek daarvoor niet noodzakelijk was.

3 INVENTARISATIEMETHODEN EN RESULTATEN

In dit hoofdstuk wordt van de soorten en groepen die nader zijn onderzocht aangegeven wat de gebruikte inventarisatiemethodieken zijn en welke resultaten de inventarisatie heeft opgeleverd. Hoewel vleermuizen onder de zoogdieren vallen is in dit hoofdstuk een aparte paragraaf voor deze groep ingeruimd. Reden daarvoor is dat dit de enige groep zal blijken waarvan zwaar beschermde soorten zijn aangetroffen.

3.1 Flora

Het nader onderzoek naar beschermde flora betrof twee inventarisatieronden. Een ronde in het voorjaar op donderdag 8 april 2010 en één ronde op 1 juni 2010. Tijdens beide inventarisatieronde is het plangebied met de bosranden er om heen systematisch en intensief doorkruist op zoek naar beschermde soorten. Er zijn daarbij geen beschermde soorten aangetroffen.

3.2 Zoogdieren

Das

De tijdens de quick scan aangetroffen beginnende holen zijn nog tijdens twee bezoeken geïnspecteerd (april en juni). Er is geen verder graafwerk vastgesteld. Vermoedelijk is dit het werk van honden of konijnen. Ook zijn geen sporen aangetroffen. De aangetroffen putjes bevatten geen uitwerpselen. Vermoedelijk zijn deze putjes van konijnen die ook veelvuldig dit soort putjes maakt. Er zijn dus geen aanwijzingen gevonden voor het voorkomen of gebruik van het plangebied noch de bosranden er omheen door dassen.

Eekhoorn

Het tijdens de quick scan aangetroffen mogelijke eekhoornnest is nog twee keer geïnspecteerd (april en juni). Er is geen enkel spoor van aanwezigheid noch van gebruik door eekhoorn aangetroffen. Het gebruik van de bosranden is echter niet uit te sluiten, omdat het wel geschikt is als habitat. Het plangebied zelf is niet geschikt voor eekhoorn, al kan niet worden uitgesloten dat een eekhoorn een keer over het terrein loopt.

Boommarter

Tijdens alle inventarisaties is gelet op eventuele zichtwaarnemingen van boommarter. Daarnaast zijn met een boomcamera holten geïnspecteerd en is gelet op krabsporen. Er zijn geen boommarters nog aanwijzingen voor gebruik van de bosranden door boommarter aangetroffen. Het plangebied zelf is ongeschikt als habitat.

3.3 Vleermuizen

Inventarisatiemethodiek

Naar aanleiding van de resultaten die uit de quick scan naar voren kwamen, is uitgebreid aanvullend onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen uitgevoerd. Bij dit onderzoek is het vleermuisprotocol² sturend geweest. Tijdens de veldbezoeken is als eerst het plangebied afgezocht naar potentieel geschikte verblijfplaatsen. Door te letten op sporen die wijzen op gebruik door vleermuizen kan worden vastgesteld of sprake is van recent gebruik. Bij sporen valt te denken aan vleermuisuitwerpselen of prooiresten.

Ook is gebruik gemaakt van een batdetector (type D240x van het merk Pettersson). Met de batdetector is vanaf zonsondergang geluisterd, nabij de als onderkomen geschikt geachte locaties, op eventueel aanwezige uitvliegende exemplaren. Tevens is met de batdetector gelet op het gebruik van het plangebied en de bosranden als vlieg/migratieroute of voedselgebied. Tijdens een ochtendbezoek is geïnventariseerd op zwermgedrag, wat wijst op aanwezigheid van verblijfplaatsen.

Tijdens het inventariseren met de batdetector zijn geluidsopnamen gemaakt. De opnamen zijn gebruikt als back-up om geluidfragmenten op een later moment terug te kunnen luisteren.

Bomen waarin holtes zijn vastgesteld zijn geïnspecteerd met behulp van een boomcamera. Dit is een camera op een lange telescoopstang (hengel) die in holtes kan worden ingebracht om aanwezigheid van vleermuizen of uitwerpselen vast te stellen.

² Protocol voor vleermuisinventarisaties, 2 april 2009, opgesteld door Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging VZZ, in overleg met de Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur.

De veldbezoeken hebben op de volgende dagen en tijden plaats gevonden:

Datum	Tijd veldbezoek	Berekende zonsondergang/opkomst (www.dekoepel.nl)
8 april 2010	19:00-22:00 uur	20:24 uur
28 april 2010	20:45-22:45 uur	20:57 uur
4 juni 2010	04:30-05:30 uur	05:24 uur
10 juni 2010	20:30-22.30 uur	21:59 uur

Resultaten inventarisaties

Aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen.

In de bosranden net buiten de planlocatie (onderzocht tot minimaal 50 meter vanaf de rand planlocatie) bevinden zich diverse potentieel geschikte verblijfplaatsen. Het gaat daarbij om loofbomen (voornamelijk beuk en berk) met gaten, scheuren en holten. Sommige bomen in de bosrand zijn overgroeid met klimop waardoor de aanwezigheid van holten niet is vast te stellen. Zwermgedrag moet dergelijke aanwezige verblijfplaatsen verraden.

In het plangebied staat ook een ijskelder welke in 1991 is gerenoveerd. De toegang tot de kelder is een prieeltje. De invliegopening in de deur van het prieeltje is afgedicht (mogelijk met het oog op vandalisme). In- en uitvliegen kan plaats vinden via de 'schoorsteen' boven op de ijskelder. In het plangebied zelf zijn geen potentiële verblijfplaatsen aangetroffen.

Inventarisaties aanwezige vleermuizen

8 april 2010. Tijdens het inspecteren van de in het plangebied aanwezige bomen met holten op 8 april zijn geen sporen aangetroffen die wijzen op gebruik door vleermuizen. Nabij de ijskelder is tijdens het posten met de batdetector wel een foeragerend exemplaar van de Gewone dwergvleermuis waargenomen (eerste waarneming 20:30 uur). Dat het een foeragerend exemplaar betrof was te horen aan de zogeheten feeding buzzes op de detector. Feeding buzzes zijn geluidspulsen welke snel achtereenvolgens worden uitgestoten bij het naderen van een prooi.

De vleermuis kwam mogelijk uit de 'schoorsteen' op de ijskelder. (Dit is echter een aanname en is niet gebaseerd op een visuele waarneming). De laatste waarneming van eveneens een Gewone dwergvleermuis is gedaan rond 21:09 uur. Vanaf 21:15 tot 22:00 uur zijn geen waarnemingen meer gedaan. Om 22:00 uur is de inventarisatie gestopt.

27 april 2010. Tijdens dit bezoek zijn eveneens alle potentiële, in het plangebied aanwezige vleermuisverblijfplaatsen, afgezocht op gebruiksporen. Ook tijdens dit bezoek zijn geen sporen aangetroffen welke wijzen op gebruik van de holten door vleermuizen. In één van de boomholten is wel een Gewone bosmuis aangetroffen (Flora- en faunawet tabel 1-soort).

Gedurende het veldbezoek zijn met de batdetector geluiden opgevangen van de Gewone dwergvleermuis, de Laatvlieger en de Rosse vleermuis. De eerste waarneming werd daarbij gedaan om 20:50 uur de laatste om 22:40 uur. De waarnemingen van de Gewone dwergvleermuis en de Laatvlieger betroffen foeragerende exemplaren, wat was te horen aan de feeding buzzes op de detector. De Rosse vleermuis betrof een overvliegend exemplaar in de richting van het cultuurhuis.

4 juni 2010. Het bezoek van 4 juni heeft zich gericht op het opsporen van verblijfplaatsen op basis van zwermen. Zwermen is het cirkelen van vleermuizen rondom een verblijfplaats alvorens het daadwerkelijk invliegen. Door deze vorm van inventarisatie kunnen verblijfplaatsen worden gelokaliseerd, ook indien de verblijfplaatsen niet zichtbaar zijn (zoals een invliegopening achter klimop).

Tijdens het veldbezoek zijn echter geen zwermen gesignaleerd. Wel zijn in het bos twee vliegende Gewone dwergvleermuizen waargenomen. Deze waarneming was om 4:50 uur. Het is aannemelijk dat (gezien het tijdstip net voor zonsopkomst) de vleermuizen onderweg waren naar een dagverblijf ergens in de omgeving van het plangebied. Gedurende het veldbezoek lag de temperatuur tussen de 8 en 12 graden.

10 juni 2010. Tijdens het bezoek van 10 juni lag de gemiddelde temperatuur rond de 18,6 graden. Ook tijdens dit bezoek zijn boomholten geïnspecteerd. In geen van de geïnspecteerde holten zijn sporen van vleermuizen aangetroffen. In één van de gecontroleerde boomholten (bosrand ter hoogte van de ingang van huize Doorn) zijn wel takjes aangetroffen welke onderdeel vormden van een oud vogelnest. Tijdens het posten met de batdetector zijn in het bos foeragerende Gewone dwergvleermuizen gehoord.

Tijdens de diverse bezoeken is ook onderzocht of er vleermuizen in de Ijskelder aanwezig zijn. In geen van de bezoeken is dit vastgesteld. Tijdens een telefonisch contact met de Stichting Ijskelder Doorn werd verteld dat de ijskelder sinds de renovatie in 1991 jaarlijks wordt gecontroleerd door een lokale vleermuiswerkgroep. Tijdens deze controlemomenten zijn, tot op heden, geen overwinterende soorten waargenomen. Dit bevestigt onze bevindingen.

Conclusies inventarisaties vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken zijn drie verschillende soorten vleermuizen waargenomen. De Gewone dwergvleermuis, de Laatvlieger en de Rosse vleermuis. De eerste twee soorten (meerdere exemplaren, circa 5 Gewone dwergvleermuizen en 1 Laatvlieger) zijn foeragerend waargenomen en de laatste soort (1 exemplaar) overvliegend. In het plangebied zijn geen (potentiële) verblijfplaatsen aangetroffen. In de bosranden om de planlocaties heen zijn wel potentiële verblijfplaatsen aanwezig in de vorm van boomholtes en een ijskelder. Bij geen van de potentiële verblijfplaatsen zijn waarnemingen (incl. sporen) gedaan die wijzen op vast gebruik door vleermuizen (winter- en kraamverblijf). Op basis van onderzoek is incidenteel gebruik van de bomen in het plangebied als tijdelijk verblijf niet uit te sluiten. In tegenstelling tot wat de bebording aangeeft en op basis daarvan in de quick scan wordt gemeld, lijkt de ijskelder al lange tijd niet in gebruik door vleermuizen als vaste verblijfplaats.

3.4 Reptielen

Tijdens het nader onderzoek is drie keer gezocht naar soorten die mogelijk kerwijs in het plangebied kunnen voorkomen, te weten levendbarende hagedis, hazelworm en ringslang (april 2x en juni). Daarbij zijn de bosranden afgelopen en is zoveel mogelijk onder aanwezig dood hout, takken etc. gekeken. De bezoeken vonden plaats tijdens het meest kansrijke moment in het voorjaar, in het begin van de middag bij zonnig weer.

Geen van de drie reptielensoorten is tijdens de veldbezoeken aangetroffen.

4 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

4.1 Vleermuizen

In de bosranden (bekeken tot minimaal 50 meter het bos in) die in het zuiden en westen grenzen van het plangebied zijn 3 soorten vleermuizen aangetroffen, namelijk de Gewone dwergvleermuis, de Laatvlieger en de Rosse vleermuis. Het ging in alle gevallen om foeragerende of overvliegende exemplaren. Vleermuizen en hun leefgebied zijn beschermd via de Flora- en faunawet (tabel 3) en de habitatrichtlijn (tabel IV). Een enkel exemplaar van de Dwergvleermuis is foeragerend aan de binnenkant van de bosrand op de rand van het plangebied aangetroffen. Eén exemplaar van de Rosse dwergvleermuis vloog over het plangebied heen. De bosrand zelf, waarin zich ook open paden bevinden, wordt duidelijk het meest intensief gebruikt door vleermuizen om te foerageren.

Er zijn geen vaste verblijfplaatsen aangetroffen van vleermuizen. Ook de ijskelder fungeert, ondanks wat de bebording vermeldt, niet als verblijfplaats van vleermuizen. Dit blijkt uit onze inventarisaties en wordt bevestigd door de Stichting Ijskelder Doorn die aangeeft dat sinds 1991 (verbouwing ijskelder) deze niet meer als vaste verblijfplaats door vleermuizen is gebruikt.

Indien tijdens de bouwwerkzaamheden een aantal voorzieningen worden getroffen en aan een aantal spelregels wordt voldaan zal hierdoor zo goed als zeker geen negatieve invloed op (individuele) vleermuizen ontstaan. De functionaliteit van het leefgebied is niet in het geding en er is al helemaal al helemaal geen sprake van een significant nadelige invloed op de populatie. Ook tijdens de nieuwe situatie (na oplevering en ingebruikname van het gemeentekantoor) zal de functionaliteit van het leefgebied niet verminderen en is geen sprake van een significant nadelige invloed op de populatie.

Door het treffen van een aantal maatregelen kan de functionaliteit van het gebied zelfs verbeteren wat een positieve invloed op de populaties kan hebben.

Om het uitsluiten van negatieve invloeden te garanderen dienen de volgende aanbevelingen te worden opgevolgd:

Aanbevelingen voor tijdens bouwwerkzaamheden:

- ▲ De werkzaamheden worden alleen uitgevoerd tussen zonsopgang en zonsondergang.
- ▲ Er wordt (dan ook) geen gebruik gemaakt van kunstmatige verlichting die naar buiten toe kan uitstralen.
- ▲ Er wordt een tijdelijke afrastering geplaatst tussen planlocatie en bosrand, om “aantasting” van de bosrand te voorkomen. De bosrand dient in tact te blijven.

Aanbevelingen voor de inrichting (nieuwe situatie):

- ▲ Er vindt geen (sterke) uitstraling van licht vanuit het nieuwe gemeentekantoor richting de bosranden plaats.
- ▲ Er blijft enige afstand (minimaal ± 5 meter) tussen het gemeentekantoor en de bosrand onbebouwd.
- ▲ Er wordt geen gebruik gemaakt van de geplande parkeerplaatsen aan de westzijde van het gemeente kantoor tussen zonsopgang en zonsondergang.

Opgemerkt wordt dat in het jaargetijde (winter) waarin de vleermuizen in hun winterverblijf overwinteren verstoring van vleermuizen door kunstlicht veel minder een rol speelt, zeker omdat op de planlocatie en in de in de aangrenzende bosranden geen vaste verblijfplaatsen zijn aangetroffen. In die tijd kan eventueel na zonsondergang of voorzonsopgang met kunstlicht gewerkt worden. Te adviseren valt om een vleermuizendeskundige in die tijd nog een éénmalige controle te laten uitvoeren.

Naast deze aanbevelingen kunnen maatregelen genomen worden om de kwaliteit van het leefgebied voor vleermuizen zelfs te verbeteren. Te denken valt aan het aanbrengen vleermuisvriendelijke constructies aan de gebouwen op de planlocatie. Zie bijlage 1.

4.2 Vogels

Alle vogelsoorten zijn beschermd via de Flora- en faunawet. Verstoring van vogels is niet toegestaan. Hiervan kan met name in het broedseizoen sprake zijn. Geadviseerd wordt om bomen, struwelen, heesters en plantsoenen op de planlocatie buiten het broedseizoen te vellen of te verwijderen. Verstoring van broedvogels in de bosrand is niet aannemelijk indien de aanbevelingen die voor vleermuizen zijn gedaan worden opgevolgd.

Aan te bevelen is om voor of na het broedseizoen met de werkzaamheden te beginnen en deze continu door te laten gaan (geen onderbreking tijdens lange weekenden, vakantie e.d.). Van broedende vogels die tijdens de werkzaamheden gaan broeden in de bosrand kan worden gesteld dat deze van de werkzaamheden geen hinder ondervinden. Van sommige soorten, zoals roofvogels is de nestplaats jaarrond beschermd. Deze nesten zijn in het plangebied niet aangetroffen.

4.3 Overige

Tijdens de natuurtoets zijn, ondanks zorgvuldig en gericht onderzoek in het plangebied geen andere plant- of diersoorten aangetroffen die op tabel 2 of 3 van de Flora en faunawet staan.

Niet geheel uitgesloten kan worden dat een individu van een soort van tabel 2 of 3, zoals een eekhoorn, zich een keer door het gebied begeeft. Het plangebied is echter niet geschikt als leefgebied voor deze soorten.

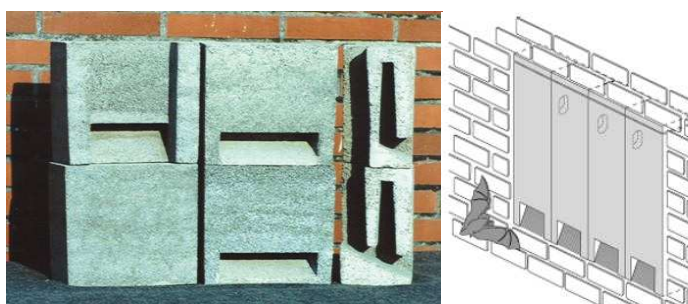
Vrijwel zeker komen wel enkele soorten voor die op tabel 1 van de Flora - en faunawet staan. Dit zou bijvoorbeeld goed het geval kunnen zijn in de westrand, waar een struiklaag in het bos aanwezig is. Te denken valt aan muizen, egel en kleine marterachtigen. In het bos ten westen van het plangebied zijn bijvoorbeeld wel gewone bosmuizen gezien. Voor alle soorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt een vrijstelling voor uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling, zoals hier het geval is. Wel geldt voor alle soorten de algemene zorgplicht.

BIJLAGE 1: Vleermuisvriendelijke constructies

De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft te kennen gegeven bij de te realiseren nieuwbouw gebruik te willen maken van vleermuisvriendelijke constructies. Bij vleermuisvriendelijke constructies zijn twee typen constructies te onderscheiden: muur- en dakconstructies. Van beide typen constructies worden enkele voorbeelden aangereikt.

Muurconstructies

De in afbeelding B1 gepresenteerde kasten kunnen worden verwerkt in de spouwmuur of dakrand.

Afbeelding B1: Vleermuiskasten voor in de spouw of onder de dakrand
(bron: www.hasselfeldt-naturschutz.de)

Dakconstructies

Ook voor dakconstructies zijn vleermuisvriendelijke materialen ontwikkeld. Afbeelding B2 laat een vleermuisverblijf zien dat bereikbaar is via een invliegopening in een dakpan. Via de dakpan komt de vleermuis in het verblijf.

Afbeelding B2: Vleermuiskasten voor verwerking in de dakconstructie.
(bron: <http://niedersachsen.nabu.de>)

De betreffende bouwmaterialen zijn verkrijgbaar via diverse internetsites. Op de sites staan vaak ook de montagevoorschriften. Bovenstaande voorzieningen zijn te vinden en te bestellen via de volgende internetadressen:

<http://www.naturtipps.at/nisthilfen/fledermaeuse.html#Ueberschrift2>

<http://www.naturschutzbedarf-strobel.de>

<http://www.schwegler-natur.de/index.php?main=produkte&sub=fledermaus>

<http://niedersachsen.nabu.de/imperia/md/content/niedersachsen/fledermausschutz/11.pdf>

Vuistregels bij het plaatsen van vleermuisverblijven

Per type verblijf stellen vleermuizen verschillende eisen. Waar een winterverblijf koel en vochtig mag zijn, is een kraamverblijf droog en warm. Voor maatwerk is het dus noodzakelijk vooraf te weten welk type verblijf men wil aanleggen.

Een aantal eisen waar, bij de aanleg van vleermuisverblijven, altijd aan moet worden voldaan zijn in onderstaande vuistregels verwerkt.

- ▲ Vleermuisverblijven dienen de invliegopening altijd op voldoende hoogte te hebben (3,5 - 4 meter). Een hoge invliegopening verkleint de kans op predatie en vergemakkelijkt het in en uitvliegen.
- ▲ In of nabij de invliegopening bevinden zich geen obstakels. Bij obstakels kan worden gedacht aan lampen of zonwering.
- ▲ Het verblijf wordt geplaatst in een rustige omgeving.
- ▲ Het verblijf is niet verwerkt in muren met aangrenzend bijvoorbeeld een bedrijfskantine of vergaderzaal.
- ▲ Het verblijf is verwerkt in een muur waar voldoende zonlicht op valt. De invliegopening zit in de luwte.
- ▲ Het verblijf dient zo te worden verwerkt dat de in- uitvliegopening van de kast dezelfde situering heeft als die van de in- uitvliegopening in de muur- dakconstructieconstructie. Wanneer de invliegopening in de muur zich op het zuidwesten bevindt dan is de in- uitvliegopening van het verblijf eveneens op het zuidwesten gesitueerd.
- ▲ Het verdient de aanbeveling bij het inbouwen van een vleermuisverblijf altijd meerdere verblijven in de nabije omgeving in te bouwen.
- ▲ Onderzoek heeft uitgewezen dat meerdere verblijfplaatsen bij elkaar sneller worden bewoond dan één geïsoleerd verblijf.

